

ส่วนที่ 3

บริบทเชิงพื้นที่และข้อมูล
เกี่ยวกับผู้เข้าร่วมประชุม

สำหรับเนื้อหาในส่วนที่ 3 จะเป็นผลการสังเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม ที่กล่าวถึงบริบทของพื้นที่และลักษณะการดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาสังคม และสวัสดิการสังคมของทั้ง 8 กลุ่มพื้นที่ที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ โดยการสังเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามชุดข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ารวบรวม เรียบเรียงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ และการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์พูดคุยกับผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งในการสังเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวใช้วิธีการเปรียบเทียบชุดข้อมูลต่างๆ (Constant Comparison) ในประเด็นที่คล้ายคลึงกันเพื่อสร้างข้อสรุปในประเด็นต่างๆ ของทั้ง 7 พื้นที่ กิจกรรมที่เข้าร่วมประชุมเวทีกลไกการบูรณาการการพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่า มีที่มาในการดำเนินกิจกรรมอย่างไร มีแนวคิดพื้นฐานอะไรในการดำเนินการ ลักษณะการดำเนินการที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะรูปแบบ กลไก กระบวนการ/วิธีการ ตลอดจนปัจจัยเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือเป็นอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บริบทพื้นที่ภาคใต้

ตัวแทนภาคใต้ประกอบด้วย 7 ชุมชน ได้แก่

1. แผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง ตำบลท่าหิน อำเภอสังขะ จังหวัดสงขลา
2. การจัดทำแผนแม่บทชุมชน ตำบลปากพะยูน อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
3. แผนแม่บทชุมชนบางโรง ตำบลปากคลอง อำเภอถลุง จังหวัดภูเก็ต
4. กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลหนองตรุด อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
5. ธนาคารหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริบ้านดอนม่วง จังหวัดชุมพร
6. โครงการบ้านมั่นคงปะนาเระ ตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
7. ศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช

รูปแบบดำเนินการ

ชุมชนทั้ง 7 กลุ่ม มีรูปแบบการรวมกลุ่ม 3 ประเภท คือ กลุ่มแผนแม่บทชุมชน กลุ่มองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชน และศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน กล่าวคือ

กลุ่มแผนแม่บทชุมชน ได้แก่ แผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง ตำบลท่าหิน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา การจัดทำแผนแม่บทชุมชน ตำบลปากพะยูน อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง แผนแม่บทชุมชนบางโรง ตำบลปากคลอง อำเภอลำปาง จังหวัดภูเก็ต

กลุ่มองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชน ได้แก่ กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลหนองตรุด อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ธนาคารหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริ บ้านดอนม่วง จังหวัดชุมพร โครงการบ้านมั่นคงปะนาเระ ตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

ศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน ได้แก่ ศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์ของการดำเนินการ

ชุมชนทั้ง 7 กลุ่มของภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูล ความต้องการ สภาพปัญหาของชุมชน อันจะเป็นแนวทางไปสู่การแก้ไขปัญหาและวางแผนพัฒนาชุมชน ทั้งในด้านการส่งเสริมสวัสดิการชุมชน อันเกี่ยวกับ การวางแผนการพัฒนา และแก้ไขปัญหาชุมชน ที่อยู่อาศัย ความยากจน หนี้สิน สิ่งแวดล้อม สาธารณสุข เป็นต้น และการสร้างศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน ทั้งนี้การดำเนินงานของแต่ละกลุ่มจะมีพัฒนาการของกลไกที่แตกต่างกัน กล่าวคือ

กลุ่มแผนแม่บทชุมชน เป็นแผนแม่บทที่ช่วยในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน และวางแผนทางในการพัฒนาชุมชนให้มีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่นั้นๆ โดยใช้การศึกษาข้อมูลทางทรัพยากร ความต้องการชุมชน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและทุนที่มีอยู่ทางสังคม ผ่านเวทีประชาคม มาร่วมกันคิด และปฏิบัติการร่วมกันของคนในชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาให้ครอบคลุมทุกมิติทั้งปัญหาหนี้สิน การประกอบอาชีพ สิ่งแวดล้อม การศึกษา เป็นต้น

กลุ่มองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชน เป็นการรวมกลุ่มของชาวบ้านในชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ ดูแลซึ่งกันและกันของคนในชุมชน สร้างจิตสาธารณะและความสามัคคี ทั้งยังส่งเสริมให้ชาวบ้านมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความมั่นคง โดยผ่านรูปแบบของการออมเงิน จัดสวัสดิการ และเป็นแหล่งเงินกู้ให้แก่ชาวบ้าน แบ่งออกเป็นกลุ่มธนาคารหมู่บ้านที่เป็นแหล่งเงินออมและให้กู้เงินแก่ชาวบ้าน กลุ่มกองทุนสวัสดิการที่ให้สวัสดิการช่วยเหลือแก่ชาวบ้าน ตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย และกลุ่มสวัสดิการบ้านมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขในชุมชน

ศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน เป็นศูนย์ประสานงานที่เกิดขึ้นภายใต้การขับเคลื่อนของภาคประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ให้อยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน และสร้างความเป็นรูปธรรมของงานพัฒนาให้มีกระบวนการจัดการความรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลายให้เชื่อมโยงกัน ระหว่างคน การพัฒนา และชุมชน

กลุ่มภาคใต้จึงมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และวางแผนการพัฒนาเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในชุมชน ภายใต้บริบทของสังคมคนใต้ ที่มีความรักใคร่ปรองดอง ผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ทั้งการร่วมคิด ร่วมทำ และขยายผลเป็นเครือข่ายครอบคลุมทุกมิติของงานพัฒนา

กลไกกระบวนการ/วิธีการดำเนินงาน

กลไกการดำเนินงานในกลุ่มภาคใต้ทั้ง 7 กลุ่ม มีกลไกและวิธีการ ดังนี้

กลุ่มแผนแม่บทชุมชน มีกลไกการดำเนินงานที่อาศัยมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมแก้ไขปัญหาของชาวบ้านในชุมชน แกนนำ และเครือข่ายต่างๆ ผ่านเวทีประชาคม มีการสร้างเครื่องมือในการจัดทำแบบสำรวจ แบบสอบถามและแสดงความคิดเห็น อีกทั้งยังมีการเชื่อมโยงกับหลักการทางศาสนา และใช้ศาสนสถานเป็นศูนย์รวมของชุมชนในการทำกิจกรรม โดยมีองค์กรภายนอกเข้ามาเป็นพี่เลี้ยง และให้การสนับสนุน แผนแม่บทชุมชนจะเป็นสิ่งที่สะท้อนสภาพปัญหาของชุมชนให้ชาวบ้านได้รับรู้ ทำความเข้าใจ และวางแผนแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในชุมชน

กลุ่มองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชน มีกลไกการดำเนินงานที่อาศัยการ
ออมของคนในชุมชน มีการให้กู้เงินและปล่อยสินเชื่อ และนำผลกำไรมาจัด
สวัสดิการเพื่อช่วยเหลือสมาชิกในชุมชน มีกฎระเบียบที่ถูกกำหนดขึ้นโดยคนใน
ชุมชนและมีการปฏิบัติร่วมกัน นอกจากจะเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงใน
การดำเนินชีวิตแล้ว ยังเป็นการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม สาธารณสุข
เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นการแสดงความเอื้ออาทร และการช่วยเหลือกันในยามประสบ
ปัญหาภายใต้ค่านิยมของสังคมไทย

ศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน เป็นศูนย์ประสานงานที่เกิดขึ้น
ภายใต้การร่วมมือกันของแต่ละเครือข่าย โดยมีกลไกการดำเนินงานคือ การ
สนับสนุนให้แต่ละเครือข่ายมีแผนแม่บทเป็นของตนเอง และนำแผนแม่บทนั้น
ไปพัฒนาเป็นแผนแม่บทชุมชนของตนเอง นอกจากนั้นแล้วยังเป็นการคืนความรู้ที่ได้
จากกระบวนการจัดการความรู้ให้กับองค์กรชุมชน ทำให้การจัดทำแผนชุมชน
มีประสิทธิภาพ และมีการขยายการทำงานออกสู่พื้นที่ใหม่ๆ ใช้การเชื่อมโยงแผน
ชุมชนด้วยเทคโนโลยีพัฒนาเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลชุมชน

การดำเนินการของแต่ละกลุ่มภายใต้บริบทของภาคใต้นั้น นอกจากจะเกิด
ขึ้นโดยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชาวบ้านแล้ว ยังมีการเข้ามาสนับสนุน
จากองค์กรภายนอก คือภาครัฐและเอกชน ทั้งในเรื่องงบประมาณการดำเนินงาน
และการสนับสนุนทางด้านความรู้ และแนวคิด เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพ
การทำงานอยู่ตลอดเวลา

ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยความสำเร็จจากดำเนินงานของ 7 ชุมชนในพื้นที่ภาคใต้ มีปัจจัยที่
ก่อให้เกิดความสำเร็จ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของสมาชิก

การมีส่วนร่วมของสมาชิก เปรียบเสมือนหัวใจหลักในการดำเนินงาน
ทุกกิจกรรม เนื่องจากกลุ่มสมาชิกหรือกลุ่มชาวบ้านคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นกลุ่ม
เป้าหมายกลุ่มสำคัญที่หากขาดความร่วมมือ ย่อมหมายถึงการดำเนินงานที่ไม่อาจ
ประสบความสำเร็จได้ ดังนั้น สิ่งที่เห็นเป็นที่ประจักษ์ร่วมของชุมชนทั้ง 7 พื้นที่

คือ การมีส่วนร่วมของชาวบ้านและสมาชิก ที่มีความตั้งใจจริงในการทำงาน มีความรู้/ความเข้าใจและทัศนคติที่ตรงกัน โดยการสร้างความเข้าใจนั้นกระทำผ่านเครื่องมือที่สร้างขึ้น เช่น การใช้เวทีอย่างไม่เป็นทางการ เมื่อผนวกกับการหนุนเสริมของครอบครัวและการปฏิบัติ/เคารพกฎระเบียบที่ร่วมกันสร้างขึ้นของสมาชิก จึงก่อให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานที่ไม่ยากนัก

2. การมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง หลากหลาย

การดำเนินงานที่ต้องอาศัยระยะเวลานานหรือมีเป้าหมายสำเร็จในระยะยาว สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ การสนับสนุน/พัฒนาให้เกิดกิจกรรมที่ต่อเนื่อง มีรูปแบบการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับความสนใจของกลุ่มเป้าหมายหรือสมาชิก ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นที่ประจักษ์ถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง ตำบลท่าหิน อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ที่เชื่อว่า ความสำเร็จของกลุ่มเกิดจากการมีกิจกรรมต่อเนื่องหลากหลาย โดยเฉพาะการสร้างการรวมกลุ่มเพื่อการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มทำการประมงพื้นบ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มท่องเที่ยว เป็นต้น เช่นเดียวกับกลุ่มแผนแม่บทชุมชนบางโรง ตำบลป่าคอก อำเภอถลุง จังหวัดภูเก็ต ที่ยอมรับ/ให้โอกาสความสามารถของผู้อื่น โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลหนองตรุด อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ที่สนับสนุนให้เกิดการสร้างกิจกรรมด้านการจัดสวัสดิการที่ครอบคลุมทุกมิติของชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย

3. การสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

การเข้ามาเพื่อสนับสนุน/หนุนเสริมการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ/เอกชน เป็นหน่วยงานในท้องถิ่น/ท้องที่ หรือส่วนกลาง ล้วนมีวัตถุประสงค์ในการทำงานคือการสนับสนุนส่งเสริมการทำงานของชาวบ้านให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น โดยหน่วยงานต่างๆ เหล่านี้จะส่งเสริมในสิ่งที่ชาวบ้านขาด สิ่งที่ชาวบ้านต้องการ ทั้งองค์ความรู้ งบประมาณ การสนับสนุนหรือจุดประกายแนวคิด การให้ความร่วมมือกับชุมชนในบทบาทของผู้ประสาน ผู้เอื้ออำนวย การดำเนินงานให้สามารถดำเนินต่อไปได้

ปัจจัยดังกล่าวเกิดขึ้นพื้นที่การดำเนินงานของแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง ตำบลท่าหิน อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา⁹ แผนแม่บทชุมชน ตำบลปากพะยูน อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลหนองตรุด อำเภอเมือง จังหวัดตรัง¹⁰ ธนาคารหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริ บ้านดอนมะม่วง จังหวัดชุมพร¹¹ โครงการบ้านมั่นคงปะนาเระ ตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี¹² และศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช¹³

4. การศึกษาดูงาน

การศึกษาดูงานในพื้นที่ต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จ นับเป็นอีกหนึ่งกลไกที่*เสริมสร้างกำลังใจ*ในการดำเนินงาน ก่อให้เกิดการ*แลกเปลี่ยนเรียนรู้*ข้ามพื้นที่ ได้เรียนรู้ปัจจัยความสำเร็จ วิธีการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น อันจะส่งผลดีต่อการเรียนรู้และนำมาปรับใช้กับการดำเนินงานของกลุ่มให้เกิดประโยชน์/ประสิทธิภาพสูงสุด อีกทั้งยัง*เป็นการป้องกันความผิดพลาดหรือเดินซ้ำความผิดพลาดซึ่งเคยปรากฏเป็นตัวอย่งในพื้นที่อื่น* นอกจากนี้การเดินทางไปศึกษาดูงานยังพื้นที่ต่างตำบล ต่างอำเภอหรือต่างจังหวัดยังก่อให้เกิดการ*สร้างเพื่อนสร้างเครือข่าย*ในการดำเนินงาน เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ก่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างพึ่งพาและพึ่งพิง

ทั้งนี้ การศึกษาดูงานเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จของแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง ตำบลท่าหิน อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลหนองตรุด อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ธนาคารหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริ บ้านดอนมะม่วง จังหวัดชุมพรและศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช

- 9 ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.)
- 10 ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.)
- 11 ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารออมสิน
- 12 ได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลและสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.)
- 13 ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.)

5. แกนนำและคณะทำงาน

คณะทำงานหรือแกนนำถือเป็นกลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญอีกกลุ่มหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ต่อทิศทางการดำเนินงาน โดยปัจจัยดังกล่าว เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของแผนแม่บทชุมชนบางโรง ตำบลปาลกอก อำเภอเถลิง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งแกนนำมีความเข้มแข็งในการทำงาน เปิดใจ/เปิดโอกาสในการรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิก กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลหนองตรุด อำเภอเมือง จังหวัดตรัง แกนนำเป็นกลุ่มคนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ทำให้การดำเนินงานเกิดความต่อเนื่อง ชัดเจน ธนาคารหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริ บ้านดอนมะม่วง จังหวัดชุมพร กลุ่มแกนนำมีความเข้มแข็ง มีความ เสียสละ ตั้งใจ อดทน เชื้อมั่น ในสิ่งที่ทำและทำในสิ่งที่เชื่อ ทั้งนี้ยังพบว่าในหลายพื้นที่กลุ่มแกนนำในการดำเนินงานจะมีบทบาทเป็นคณะทำงานอยู่หลายกลุ่ม ทำให้มีการนำความรู้ ประสบการณ์จากการดำเนินงานในกลุ่มต่างๆ ที่แตกต่างกันมาปรับใช้

นอกจากปัจจัยความสำเร็จร่วมของแต่ละชุมชนดังที่กล่าวมา ยังพบว่าในส่วนการดำเนินงานของโครงการบ้านมั่นคงปานาละ ตำบลปานาละ อำเภอปานาละ จังหวัดปัตตานีและแผนแม่บทชุมชนตำบลบางโรง ตำบลปาลกอก อำเภอเถลิง จังหวัดภูเก็ต มีการนำ ความเชื่อ/ศรัทธาในหลักศาสนา (อิสลาม) ร่วมกันของสมาชิกมาพัฒนาเป็นกลไกหนึ่งในการดำเนินงานจนเกิดเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลให้การดำเนินงานของโครงการดำเนินไปอย่างมีทิศทางและประสบความสำเร็จได้

ปัญหาและอุปสรรค

จากการดำเนินงานของ 7 ชุมชนในพื้นที่ภาคใต้ พบว่าแต่ละชุมชนต่างประสบปัญหาและอุปสรรค ซึ่งสรุปเป็นประเด็นร่วมได้ ดังนี้

1. ผู้นำ/แกนนำ

ผู้นำ/แกนนำและคณะทำงานเป็นกลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อทิศทางการดำเนินงานของกลุ่ม ดังจะเห็นได้จากปัจจัยความสำเร็จในหลายๆ พื้นที่ที่ พบว่า หากความสำเร็จจะเกิดขึ้นในพื้นที่ใด แกนนำที่มีความสามารถ มีความโปร่งใสล้วนเป็นกลไกสำคัญที่จะผลักดันการดำเนินงานเหล่านั้นไปสู่เป้าหมายได้ ขณะเดียวกันหาก แกนนำหรือคณะกรรมการดำเนินงานขาดประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจในการ

ดำเนินงานหรือมีการดำเนินงานที่ไม่โปร่งใส เป็นที่สงสัยของสมาชิกและชาวบ้าน ก็ย่อมส่งผลต่อความน่าเชื่อถือและส่งผลให้ความร่วมมือของสมาชิกที่มีมาแต่เดิมนั้น ลดน้อยลง

นอกจากนี้ในกลุ่มของผู้นำที่มีความรู้ความสามารถและต้องสวมบทบาทที่หลากหลายในงานพัฒนาระดับท้องถิ่น ทำให้*เวลาในการทำงานของคณะกรรมการไม่ตรงกัน* ส่งผลให้ต้องมีการเลื่อนประชุมอยู่บ่อยครั้ง รวมถึง*การเปลี่ยนแปลงผู้นำแกนนำอยู่บ่อยๆ* ก็ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานเช่นกัน

ทั้งนี้ประเด็นดังกล่าวพบในการดำเนินงานของแผนแม่บทชุมชนทั้งตนเอง ตำบลท่าหิน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลหนองตรุด อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ธนาคารหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริ บ้านดอนม่วง จังหวัดชุมพร และโครงการบ้านมั่นคงปานาเระ ตำบลปานาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

2. ความร่วมมือของสมาชิก/ชาวบ้าน

ความร่วมมือของสมาชิกและชาวบ้านถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้การดำเนินงานเกิดขึ้นและบรรลุเป้าหมายได้ แต่ในบางพื้นที่กลับพบว่ายังมีชาวบ้านบางกลุ่มที่*ไม่เข้าใจเจตนาหรือทิศทางทางการดำเนินงานซึ่งแสดงออกในลักษณะของการไม่ให้ความร่วมมือและการต่อต้าน* โดยพบในการดำเนินงานของกลุ่มแผนแม่บทชุมชน ตำบลปากพะยูน อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราชและธนาคารหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริ บ้านดอนม่วง จังหวัดชุมพร ที่สมาชิก*ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ*ของธนาคาร ส่งผลต่อการดำเนินงานที่ไม่ต่อเนื่องและบรรลุตามเป้าหมายตามช่วงเวลาที่ตั้งไว้

3. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

การสนับสนุนหรือการหนุนเสริมจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่และหน่วยงานส่วนกลางมักเป็น*การหนุนเสริมที่ขาดความต่อเนื่อง* บางครั้งก็เป็นการทำกิจกรรมกับชุมชนเพื่อหวังผลงาน/ผลประโยชน์ เมื่อชุมชนดำเนินการตามความต้องการของหน่วยงานแล้วก็จากไป อีกทั้งการเข้ามาหนุนเสริมยังขาดความต่อเนื่อง เช่น การเข้ามาหนุนเสริมเรื่องความรู้ แต่ขาดงบประมาณในการ

ดำเนินงาน และบางครั้งนโยบายหรือความรู้ที่นำมาให้แก่ชุมชนก็ไม่สอดคล้องกับ
ความสนใจ/ความต้องการและวิถีของชาวบ้าน เป็นชุดความรู้ที่หน่วยงานมอบให้
ทั้งที่ชาวบ้านไม่อยากรู้ ในขณะที่เดียวกันสิ่งที่ชาวบ้านอยากรู้ก็ไม่ได้รู้ ในบางประเด็น
ที่ชาวบ้านต้องการความร่วมมือก็ถูกปฏิเสธหรือไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร
(โดยเฉพาะกับพื้นที่ที่ยังไม่มีผลงาน/ประสบความสำเร็จมากนัก)

การหนุนเสริมในลักษณะดังกล่าวจึงเป็นการให้แบบขาดๆ เกินๆ อันส่งผล
ต่อทัศนคติของชาวบ้านที่มองว่าหน่วยงานภายนอกที่เข้ามาหนุนเสริมยังขาดความ
จริงใจ จริงจังและความต่อเนื่อง แน่นนอนว่าย่อมส่งผลให้การดำเนินงานของกลุ่ม
ไม่ต่อเนื่อง/หยุดชะงัก และบางครั้งยังส่งผลต่อความสับสนในทิศทางการทำงาน
ระหว่างแนวทางของชาวบ้านกับนโยบายรัฐ อีกด้วย

ชุมชนที่ประสบกับอุปสรรคดังกล่าว ประกอบด้วย แผนแม่บทชุมชน
พืงตนเอง ตำบลท่าหิน อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา แผนแม่บทชุมชน ตำบล
ปากพะยูน อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง แผนแม่บทชุมชนตำบลบางโรง ตำบล
ป่าคลอก อำเภอลำปาง จังหวัดภูเก็ต กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลหนองตรุด
อำเภอเมือง จังหวัดตรังและศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน จังหวัด
นครศรีธรรมราช

4. ความเข้าใจของสังคม

รูปแบบการดำเนินงานของทั้ง 7 ชุมชนเป็นรูปแบบที่สวนกระแสสังคม
และการพัฒนาตามกระแสทุนนิยม เพราะทิศทางการทำงานของกลุ่มต่างๆ ล้วน
มีเป้าหมายเพื่อการพึ่งพาตนเอง หากแต่ในกระแสสังคม กระแสตลาดปัจจุบัน
เป็นการดำเนินงานในระบบทุนนิยม พึ่งพิงตลาด ผู้คนส่วนใหญ่ก็หลงใหลไปกับ
แนวทางดังกล่าว แน่นนอนว่าการต่อสู้ระหว่างระบบทุน กับวิถีชาวบ้านจึงปรากฏขึ้น
ดังจะเห็นได้จากกลุ่ม แผนแม่บทชุมชนตำบลบางโรง ตำบลป่าคลอก อำเภอลำปาง
จังหวัดภูเก็ต ที่ประสบกับการเข้ามาประกอบอาชีพของคนนอกพื้นที่/นายทุน
รวมถึงสิ่งยั่วยุจากระบบทุนนิยมที่มีผลต่อแนวคิดคนรุ่นหลัง ในชุมชน ทำให้
เกิดความกังวลถึงการสานต่อ/อนาคตของกิจกรรมของชุมชน

นอกจากประเด็นปัญหาร่วมที่กล่าวถึงในข้างต้น ยังพบว่ามีประเด็นปัญหา/อุปสรรคที่เกิดเฉพาะพื้นที่ อันเป็นปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากรูปแบบการดำเนินงาน เช่น การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงปะนาเระ ตำบลปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ที่พบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน คือ สภาพภูมิอากาศส่งผลต่อการผ่อนชำระเงินของสมาชิกซึ่งมักพบว่าสมาชิกผ่อนเงินไม่ตรงตามกำหนด อันเป็นผลจากการที่อาชีพของสมาชิกต้องพึ่งพิงสภาพภูมิอากาศ อีกทั้ง สภาพภูมิอากาศของพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างบ้านมั่นคง ทำให้การดำเนินงานเกิดความล่าช้า เป็นต้น

ดังตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้

ความเป็นมา	วัตถุประสงค์	รูปแบบ	กลไก	กระบวนการ	ปัจจัยความสำเร็จ	ปัญหา
แผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง ต.ท่าหิน อสทิงพระ จ.สงขลา เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มแม่บ้านที่ต้องการหารายได้เพิ่ม จึงรวมกลุ่มกันทำดอกไม้จันทน์ ต่อมาประสบปัญหา ทำให้รายได้ลดน้อยลง จึงเกิดความคิดทำแผนแม่บทชุมชนเพื่อสำรวจข้อมูลปัญหาของชุมชน โดยการสนับสนุนของกองทุนเพื่อสังคม	- เพื่อศึกษาข้อมูลทรัพยากร ความต้องการสภาพปัญหาของชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่	- แผนแม่บทชุมชน - กลุ่มอาชีพ	- กลุ่มแม่บ้าน (แกนนำ) - เครือข่ายกลุ่มอาชีพต่างๆ - ชาวบ้านในพื้นที่ - ธนาคารออมสิน (กองทุนเพื่อสังคม) - อบต.	- การจัดเวทีให้ความรู้เกี่ยวกับการทำแผนจัดทำบ้าน - จัดทำแบบสำรวจเก็บข้อมูลในหมู่บ้าน - การวิเคราะห์ข้อมูลและประเด็นปัญหา - การจัดประชาพิจารณ์ - ได้รับความเห็นจากชาวบ้าน แก่ไปปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ - สร้างกิจกรรมที่หลากหลายดึงดูดประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม - สร้างเครือข่ายการทำงานในลักษณะภาคี	- การมีส่วนร่วมจากชาวบ้าน - การมีกิจกรรมที่ต่อเนื่องหลากหลาย (กลุ่มอาชีพต่างๆ) - การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกทั้งองค์ความรู้ งบประมาณ (กองทุน SIF, อบต.) - การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศึกษาดูงานจากพื้นที่ภายนอก	- การขาดประสบการณ์ความรู้ในการทำงาน - เวลาของแกนนำไม่ตรงกัน - แผนงานของ อบต. กับชาวบ้านไม่ตรงกัน - ทำให้ไม่ได้รับสนับสนุนอย่างเต็มที่ - การส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงาน ภายนอกไม่จริงจัง - ใจและต่อเนื่อง

ความเป็นมา	วัตถุประสงค์	รูปแบบ	กลไก	กระบวนการ	ปัจจัยความสำเร็จ	ปัญหา
การทำแผนแม่บทชุมชน ต.ปากพะยูน อป.ปากพะยูน จ.พัทลุง ได้รับแนวคิดจากกองทุนเพื่อสังคม (SIF) เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของชุมชน จึงเกิดการดำเนินงานวิจัยชาวบ้านสู่การวางแผนพัฒนาชุมชน	- เพื่อแก้ไขปัญหาย่อยของชุมชน สู่การวางแผนพัฒนาชุมชน โดยการพัฒนา - เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ - เพื่อศึกษาวินัยธรรม - เพื่อศึกษาวิถีทางสังคมของชุมชน	แผนแม่บทชุมชน	- คณะทำงานแผนชุมชน - เครือข่ายกลุ่มอาชีพต่างๆ - ชาวบ้านในพื้นที่ - อบต. - กองทุนเพื่อสังคม (SIF)	- การสร้างความเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผน - สร้างเวทีประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชน - ศึกษาข้อมูลระดับครัวเรือนในชุมชน - วิเคราะห์ข้อมูลหาแนวทางแก้ไข - จัดเวทีประชาชาติพิจารณา - รับฟังความเห็น - บูรณาการนำแผนที่ได้ขยายสู่ภาคีอื่น	- ความตั้งใจจริงในการทำงานร่วมกันของชาวบ้าน - ชาวบ้านมีความเข้าใจและทัศนคติการทำงานที่ตรงกัน - มีการทำความเข้าใจผ่านเวทีที่ไม่เป็นทางการ เช่น ร้านกาแฟ การบอกปากต่อปาก - การมีส่วนร่วมในระดับครอบครัวที่สนับสนุนการทำงาน - การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	- บุคคลที่ไม่เข้าใจการดำเนินงานผู้ต่อต้านการทำงาน - การไม่เห็นความสำคัญในแผนของชาวบ้านจากหน่วยงานภาครัฐ - การขาดการสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานอื่นๆ

ความเป็นมา	วัตถุประสงค์	รูปแบบ	กลไก	กระบวนการ	ปัจจัยความสำเร็จ	ปัญหา
แผนแม่บทชุมชนบางโรง ต.ป่าคลอก อ.ถลาง จ.ภูเก็ต การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต การประกอบอาชีพของชุมชน ทำให้เกิดปัญหาหนี้สินในชุมชน ชาวบ้านจึงเกิดการรวมกลุ่มออมทรัพย์ ภายหลังจึงต่อยอดขยายการทำงานสู่การทำแผนแม่บทชุมชน	- เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น หนี้สิน การประกอบอาชีพ อาชีพ สิ่งแวดล้อม การศึกษา เป็นต้น	- แผนแม่บทชุมชน - กลุ่มออมทรัพย์	- คณะทำงานแผนแม่บทชุมชน - ชาวบ้านในพื้นที่ - หลักศาสนาอิสลาม	- อนุมัติเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของชุมชน สร้างเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชาวบ้าน - มีการออกไปศึกษาดูงานนอกพื้นที่ - ใช้หลักบริหารงานที่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม - จัดตั้งกองทุนซากาดสร้างสวัสดิการชุมชน - ขยายการดำเนินงานไปสู่กิจกรรมต่างๆ ที่ครอบคลุมศักยภาพของผู้คนทุกวัยในชุมชน เช่น การให้เด็กและเยาวชนเข้ามาเป็นไกด์นำเที่ยวในพื้นที่ เป็นต้น	- ความศรัทธาในหลักศาสนาอิสลาม - ความเข้มแข็งของแกนนำคณะทำงาน - การยอมรับและให้ออกสदनทุกกลุ่มเข้ามาทำงานโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน	- การเข้ามาประกอบอาชีพของคนในพื้นที่ - การเข้ามาแทรกแซงจากนายทุน รวมถึงนโยบาย โครงการจากภาครัฐที่ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ชาวบ้านอยู่ - ระบบทุนนิยม สิ่งมีชีวิตภายนอกซึ่งมีผลต่อแนวคิดของคนรุ่นหลังที่จะมาสืบทอดกิจการของชุมชน

ความเป็นมา	วัตถุประสงค์	รูปแบบ	กลไก	กระบวนการ	ปัจจัยความสำเร็จ	ปัญหา
ธนาคารหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริ บ้านดอนมะม่วง จ.ชุมพร เกิดจากชาวบ้านดอนมะม่วงมีความยากจนและมีหนี้สินมาก ชาวบ้านโดยแกนนำคือนายณรงค์ สว่างวงศ์ จึงมีแนวคิดก่อตั้งธนาคารหมู่บ้าน โดยการสนับสนุนเงินกู้และการดำเนินกิจการที่ปรึกษาจากธนาคารออมสิน	- เพื่อเป็นแหล่งเงินกู้และฝากแก่ชาวบ้าน - สร้างจิตสำนึกให้แก่วิชาชน	- กลุ่มกองทุนและออมทรัพย์ - ธนาคารหมู่บ้าน	- องค์กรการเงินธนาคารชุมชน - ชาวบ้านในพื้นที่ - ธนาคารออมสิน	- จัดตั้งธนาคารหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริ - การกู้เงินจากธนาคารออมสินมาปล่อยสินเชื่อและบริหารจัดการธนาคารหมู่บ้าน - นำตราสัญลักษณ์ลงสิทธิราชสมบัติครบ 50 ปี มาใช้เพื่อความน่าเชื่อถือ - มีการนำหลักไว้ที่ใดไปจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก	- ความเสียสละของคณะกรรมการธนาคารในการทำงานเพื่อส่วนรวม - ความร่วมมือของสมาชิกในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของธนาคาร - ได้รับการสนับสนุนเงินลงทุนจากธนาคารออมสิน รวมถึงการให้คำแนะนำต่างๆ ในการดำเนินงาน - มีการออกไปศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาปรับปรุงระบบการทำงานของธนาคารอยู่เสมอ	- สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของธนาคาร - คณะกรรมการธนาคารหมู่บ้านขาดความสามัคคีและบริหารไม่โปร่งใสส่งผลต่อความน่าเชื่อถือ

ความเป็นมา	วัตถุประสงค์	รูปแบบ	กลไก	กระบวนการ	ปัจจัยความสำเร็จ	ปัญหา
โครงการบ้านมั่นคง ประเภทะ ดะปะนาระ อะปะนาระ จ.ปัตตานี เกิดจาก สภาพความเป็นอยู่ใน ชุมชนที่มีความหนา แน่น ส่งผลให้เกิด ปัญหาต่างๆ ในชุมชน ชาวบ้านจึงตั้งกลุ่มเพื่อ เข้าสู่โครงการบ้าน มั่นคง ภายใต้การ สนับสนุนจาก พอช.	เพื่อแก้ไข ปัญหาที่อยู่ อาศัย สิ่ง แวดล้อม สาธารณสุข ในชุมชน	กลุ่มกองทุน สวัสดิการ โครงการ บ้านมั่นคง	- องค์กร การเงิน กลุ่มออม ทรัพย์ - การจัด สวัสดิการ ชุมชน - เครือข่าย โครงการ บ้านมั่นคง ใน 3 จังหวัด ปัตตานี ยะลา นราธิวาส	- ชุมชนรวมกลุ่ม ดำเนินการตามแนวทาง โครงการบ้านมั่นคง - จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ใน รูปแบบของสินเชื่อ - คณะกรรมการและชาว บ้านออกกฎปฏิบัติการ อยู่ร่วมกันในชุมชน - จัดสวัสดิการชุมชนดูแล สมาชิกตั้งแต่ การเกิด แก่ เจ็บ ตาย - การขยายการทำงานสู่ โครงการย่อยที่ ครอบคลุมทุกปัญหาของ ชาวบ้าน เช่น การฝึก อาชีพ - การประชุมเครือข่าย โครงการบ้านมั่นคงใน ทุกๆ เดือน	- การร่วมมือ ร่วมใจจากคนใน ชุมชน - แขนงคณะทำงานมีความ ตั้งใจ เต็มเปี่ยม อดทน ทำให้เกิด ความเชื่อมั่น - การเข้ามาสนับสนุนจาก พอช. - การเข้ามาให้ความช่วยเหลือ ของเทศบาล - การยึดหลักศาสนาอิสลามใน การดำเนินชีวิต	- ความไม่ต่อเนื่องของ ผู้นำ - การทุจริต คดโกงของ คณะทำงาน - สภาพภูมิอากาศที่ไม่ เอื้อต่อการสร้างบ้าน มั่นคง ทำให้เกิดความ ล่าช้า - การผ่อนชำระไม่ตรง ตามกำหนดของสมาชิก เนื่องจากสภาพภูมิ อากาศที่มีผลต่อการ ประกอบอาชีพ

ความเป็นมา	วัตถุประสงค์	รูปแบบ	กลไก	กระบวนการ	ปัจจัยความสำเร็จ	ปัญหา
ศูนย์ประสานงานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน จนครศรีธรรมราช ใน จ.นครศรีธรรมราช มีการขับเคลื่อนงานภาคประชาชนอยู่ในพื้นที่อย่างหลากหลาย จึงเกิดการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน โดยรวม 3 เครือข่าย เข้าด้วยกัน คือ เครือข่ายยางพารา เครือข่ายผลไม้ เครือข่ายช่วยเหลือผู้ยากจน กลุ่มน้ำปากพ่อง	- เพื่อยก ระดับ คุณภาพ ชีวิตของ คนใน จ. นครศรีฯ ให้ อยู่ดีมีสุข อย่างยั่งยืน - สร้าง ความเป็น รูปธรรม ของงาน พัฒนา เป็น กระบวนการ จัดการ ความรู้ที่มี อยู่อย่าง หลากหลาย ให้มีความ เชื่อมโยงกัน ระหว่างคน การพัฒนา และชุมชน	- ศูนย์ ประสาน งานเครือ ข่าย องค์กร จัดการ ความรู้ใน รูปแบบของ แผนแม่บท ชุมชน องค์กร จัด สวัสดิการ ชุมชน และ กองทุน ต่างๆ	-เครือข่าย ยางพารา -เครือข่าย ผลไม้ -เครือข่าย น้ำกลุ่มน้ำ ปากพ่อง - พอช. - พมจ. - อบต.	- สนับสนุนให้แต่ละเครือ ข่ายมีแผนแม่บทเป็นแผน แม่บทชุมชนพึ่งตนเอง - สนับสนุนการจัดตั้ง กองทุนสวัสดิการใน ระดับตำบลให้ครอบคลุม ในทุกมิติ - การตื่นความรู้ให้กับ องค์กรชุมชนทำให้การ จัดทำแผนชุมชนมี ประสิทธิภาพ - มีการขยายการทำงานสู่ พื้นที่ใหม่ๆ อย่างกว้าง ขวาง - การเชื่อมโยงแผนชุมชน สู่ระบบข้อเสนอพัฒนา ระบบฐานข้อมูลชุมชน ด้วยกระบวนการจัดการ ความรู้	- คนในชุมชนแต่ละเครือข่ายมี ส่วนร่วมในการดำเนินการ - ผู้นำและคณะกรรมการมี ความเข้มแข็ง - การเข้ามาสนับสนุนแนวคิด งบประมาณจาก อบต. พมจ. และ พอช.	- การไม่ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้าน หน่วย งานภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินงาน

